

biology and medicine with special reference to insulin and other hormones (Science. 1927. N 66 (1710)). Dr. honoris causa Львів. ун-ту (1926). Заснував Америк. спілку фармакології та експерим. терапії (ASPET) (1908), співзасновник "J. of Biol. Chem." (1905) і "J. of Pharmacol. and Experiment. Therapeutics" (1909). Щорічну нагороду ім. А. з фармакології присвоюють мол. науковцям за фундамент. дослідження у фармакології та експерим. терапії.

Л-ра: Л-ра: *Harvey A.M. Pharmacology's giant: John Jacob Abel* // The Johns Hopkins medical J. 1974. Vol. 135 (4); *Becker R.A. The John Jacob Abel papers-primary sources for the history of American pharmacology* // Pharmacy in history. 1982. Vol. 24 (3); *Parascandola J. John J. Abel and the early development of pharmacology at the Johns Hopkins University* // Bull. of the history of medicine. 1982. Vol. 56 (4); ДАЛО. Ф. 26. Оп. 14. Спр. 254; Оп. 10. Спр. 719; http://en.wikipedia.org/wiki/John_Jacob_Abel; www.answers.com/topic/john-jacob-abel.

І. Білінська

АБСОЛВЕНТ, АБСОЛВЕНТ (від лат. *absolvere* – доводити до кінця, закінчувати; пол. *absolvować* – закінчити школу) – випускник вищого навч. закладу, який прослухав усі обов'язкові курси, склав іспити, але не отримав диплома *доктора* або ліценціата. Так називали випускників за часів ун-ту Франца І (1817–1918) та ун-ту Яна Казимира (1918–39).

М. Мельник

АБЛІКОВА (ЄСЬКІНА) Ганна Олексіївна (19.IX.1921, с. Барашево Сурського р-ну Ульянов. обл., Росія – 23.VIII.2003, м. Львів) – бібліотекар-бібліограф. Закінчила бібліот. від-ня Алатир. пед. училища (Чуваш. АРСР, 1940), Моск. бібліот. ін-т (1962). Учасниця II Св. війни, 1945–48 працювала у військах МВС; 1948–67, 1985–96 бібліотекар, 1967–85 зав. спец. фонду б-ки Львів. ун-ту, 1970–84 викладач основ інформатики, бібліографії та бібліотекознавства Львів. ун-ту. Доклала чимало зусиль для техн. збереження книг і період. видань, які стали основою фонду відділу україніки. Медаль "За бойові заслуги".

А. Соловійова

Г. О. Аблікова

В. Г. Ф. Абрагам

АБРАГАМ (Abraham) Владислав Генрик Францішек (10.X.1860, м. Самбір тепер Львів. обл. – 15.X.1941, м. Львів) – юрист, д-р права (1883), габіліт. д-р з церк. права (*Proces inkwizycyjny w ustawach Innocentego III i we współczesnej nauce*, 1886), надзвич. проф. (1888), звич. проф. (1890). Закінчив гімназію у Самборі (1878), навчався на юрид. ф-тах Ягеллон., Берлін. ун-тів (1884–85). У 1885 вів наук. пошуки в архівах Ватикану і Берліна; 1886–88 приват-доц. церк. права Ягеллон. ун-ту; 1888–1939 проф. церк. права, до 1936 керівник Ін-ту церк. права, 1893/94, 1914–16 декан,

1894/95, 1916/17 продекан юрид. ф-ту, 1899/1900 ректор, 1900/01 проректор Львів. ун-ту. Наук. інтереси: церк. (канон.) право середньовіч. Польщі; генеза християнства та церк. організації на пол., лит. та укр. землях, давнє пол. звичаєве право; історія та початки організації католик. церкви у Польщі та Україні, церк. та сімейне право. Видатний історик права і спеціаліст з канон. права. Наставник відомих пол. істориків К. Малечинського, Л. Гальбана, Т. Сільницького та ін. Авт. праць *Organizacja Kościoła w Polsce do połowy wieku XII* (1890); *Pojęcie i stanowisko kradzieży w prawie polskim* (1882); *Powstanie organizacji Kościoła łacińskiego na Rusi* (1904); *Początki arcybiskupstwa łacińskiego we Lwowie* (Lwów, 1909); *Polska a chrzest Litwy* (1914); *Gnieszno i Magdeburg* (Lwów, 1921); *Zawarcie małżeństwa w pierwotnym prawie polskim* (Lwów, 1925). Знаний видавець джерел та джерелознавець (зокр., багатотомного зб. джерел *Monumenta Poloniae Vaticana*). Член Кодифікац. комісії РП (1925–39). Член-кор. (1893), дійс. член (1902) Краків. академії знань. Один з авторів конкордату Польщі з Ватиканом 1925. Почес. д-р права і теології Вілен. (1930) та Познан. (1931) ун-тів; почес. проф. церк. права (1935), Dr. honoris causa Львів. ун-ту (1937). Похований на Личаків. цвинтарі.

Л-ра: *Sawicki J. Władysław Abraham* // Kwart. Hist. 1939–1945. T. 53; *Śródka. T. 1*; *Pyter M. Prawo kanoniczne na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie w latach 1918–1939* // Roczn. Nauk Prawnych KUL. 2000. Z. 2; *Pyter M. Lwowska szkoła historii prawa kościelnego* // Roczn. Teol. 2002. Z. 4; *Pyter M. Władysław Abraham – historyk prawa kościelnego (1860–1941)* // Czasopismo Prawno-Hist. 2006. T. 58. Z. 2; *Pol. SBAP. T. 2. Z. 1*; *Księga Pamiątkowa ku czci Władysława Abrahama* / Red. O. Balzer, L. Piniński, T. Silnicki. Lwów, 1930. T. 1; Lwów, 1931. T. 1–2; *Pol. K. Władysław Abraham (1860–1941)* // Rzeczpospolita. 1997. 24 grud.; *Grodziski S. Prace nad kodyfikacją i unifikacją polskiego prawa prywatnego (1919–1947)* // Kwart. Prawa Prywat. 1992. Z. 1–4, Aneks 2; *Redzik A. Nauczanie i nauka prawa politycznego w Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie* // Przeg. Sejmowy. 2007. Z. 5; *Redzik (2009); Pisulińska J. Władysław Abraham (1860–1941)* // Złota księga historiografii lwowskiej XIX i XX wieku / Red. J. Maternicki, L. Zaskilniak. Rzeszów, 2007; *Archiwum Akt Now. w Warszawie. Sygn.teczka osob. W. Abrahama*; *AGAD. Sygn. 97u, 101u*; *Archiwum Pol. AN w Warszawie. Sygn. III-170*; ДАЛО. Ф. 26. Оп. 5. Спр. 1. Фото з приват. зб. А. Редзика.

А. Редзик, Р. Лаврецький

АБРАМОВИЧ (Abramowicz) Петро (11.VI.1619, Малопольща – 21.IV.1697, м. Краків, Польща) – єзуїт. Проф. математики у Каліші (1647–49), Любліні (1654–55), Кракові (1657–58), Львові (1658–59); місіонер (1659–66), керівник резиденції у Вальчі (1667–75), Хойніках (1683–84); керував буд-вом костелів у Познані (1675–82).

Л-ра: EWoj; *Матвишин.*

Я. Притула

АВГУСТ III ФРІДРІХ (August III, нім. Friedrich August III) (17.X.1696, м. Дрезден, Німеччина – 05.X.1763, м. Дрезден, Німеччина) – курфюрст Саксонії, король Польщі та вел. князь Лит., син та наступник Августа II з династії Веттінів. У Болоньї 1712 таємно прийняв католицтво; 05.X.1733 у Варшаві з 000 шляхтичів за підтримки рос. корпусу генерала П.П. Ласси проголосили його королем Польщі; 17.I.1734 коронований у Кракові, 1736 сейм затвердив його королем; 1738 визнаний